



**Regler för
ENSKILD BARNOMSORG
I ORUST KOMMUN**

2010-01-01

Dokumenttyp Normer och föreskrifter	Förvaltning KSF, FO lärande
Ämnesområde Barnomsorg	
Ägare/ansvarig	
Antagen av KF 1998-01-29 § 2	Dnr BUN/2009:165
Revisions datum KF samt BUN under perioden 1999-2008. BUN 2009-12-14 § 121 (BUN/2009:165)	Giltig fr.o.m. 2010-01-01 Giltig t.o.m.

Innehållsförteckning

Avsnitt	Sida
Regler för enskild barnomsorg.....	3
Enskild barnomsorg	4
Enskild barnomsorg i Skollagen	4
Omfattning av enskild barnomsorg i Orust kommun.....	4
Ansökan om bidrag för enskilt drivna förskolor, fritidshem och förskoleklass samt pedagogisk omsorg.....	5
Kommunens villkor för att driva enskild barnomsorgsverksamhet.....	5
Budget och verksamhetsplan	7
Verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse	7
Kvalitetsredovisning.....	8
Föräldraavgift	8
Kö- och placeringsprinciper.....	8
Bidrag till enskild barnomsorg	8
Kvalitetssäkrande åtgärder.....	10
Barn med behov av särskilt stöd enligt Skollagen 2a kap. 9 §.....	10
Kompetensutveckling.....	10
Tystnadsplikt.....	10
Anmälningsskyldighet	10
Verksamhetsförändringar	10
Verksamhet som upphör	11

Regler för enskild barnomsorg

Riksdagen har den 22 april 2009 fattat beslut om att införa en barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar i enlighet med propositionen 2008/09:115 fr.o.m. 2009-07-01. Beslutet medför nya bestämmelser bl.a. rörande vilken kommun som ansvarar för att barn erbjuds förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, kommunens godkännande av verksamhet i enskild regi samt kommunens skyldighet att betala bidrag.

Riksdagen har i juni 2009 också fattat ett beslut om förtydligande av Skollagens bestämmelser (1985:1 100) om kommunens bidrag till fristående skolor samt enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och förskoleklasser. Bestämmelserna ska tillämpas första gången på bidrag för kalenderåret 2010.

Det införs också en utökad skyldighet för kommunen att informera om enskild verksamhet som kommunen godkänt liksom möjligheten att driva sådan.

Enskild verksamhet skall godkännas om kvalitetskraven uppfylls. Det tidigare kravet på att enskilda ska ha kommunens tillstånd för att driva verksamhet tas bort. Enligt 2a kap. 13 § Skollagen ska istället enskild förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg efter ansökan godkännas av den kommun där verksamheten bedrivs om verksamheten har god kvalitet och säkerhet samt uppfyller de krav som anges i 2a kap. 3 § Skollagen.

Med kraven i 2a kap. 3 § avses att det skall finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens omsorg och pedagogiska verksamhet kan tillgodoses. Barngruppen skall ha en lämplig sammansättning och storlek, lokalerna skall vara ändamålsenliga. Därutöver skall verksamheten uppfylla kraven på god kvalitet och säkerhet, varmed avses krav på personalens utbildning, erfarenhet eller personlig lämplighet samt att lokaler och utrustning är ändamålsenliga.

- Ett nytt begrepp har införts, pedagogisk omsorg ersätter familjedaghem
- Hemkommun istället för som tidigare vistelsekommun ska svara för att barn erbjuds förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg
- Det införs en skyldighet för en kommun att ta emot ett barn från en annan kommun i sin förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg
- Det införs en rätt till ersättning för den kommun som tar emot ett barn från en annan kommun
- Kommunens tillstånd till enskild verksamhet ersätts med ett godkännande
- Det införs krav på godkännande även för pedagogisk omsorg och det blir en skyldighet att ge bidrag till en verksamhet som fått godkännande
- Bidrag skall kunna delas mellan olika bidragsberättigade enskilda verksamheter, dock är kommunen inte skyldig att lämna bidrag för samma barn till fler än två enskilda huvudmän
- Kommunens beslut om godkännande och rätt till bidrag ska kunna överklagas med förvaltningsbesvär
- Kommunen får en utvidgad informationsskyldighet
- Kommunens skyldighet att anordna allmän förskola utvidgas till att gälla från 3 år istället för som tidigare från 4 år.

I dessa regler fastställs vad som gäller för enskild barnomsorg i Orust kommun.

Enskild barnomsorg

Begreppet enskild barnomsorg omfattar pedagogisk omsorg (ersätter familjedaghem, flerfamiljssystem m.m.) förskolor och fritidshem som drivs av en annan huvudman än kommunen.

Enskild barnomsorg kan bedrivas i flera olika driftsformer. Till dessa hör:

- Föräldrakooperativ
- Ekonomisk förening
- Ideell organisation
- Personalkooperativ
- Enskild firma
- Aktiebolag.

Enskild barnomsorg i Skollagen

Av Skollagens reglering av enskild barnomsorg framgår att kommunen kan ge bidrag till enskild barnomsorg som uppfyller lagens krav på god kvalitet och säkerhet och inte har avgifter som är oskäligt höga.

I lagens kvalitetskrav ingår att det i verksamheten skall finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Vidare skall barngrupperna ha en lämplig sammansättning och storlek samt lokalerna vara ändamålsenliga. Slutligen framhålls i lagen att verksamheten skall utgå från varje barns behov. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling skall ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

I Skollagen framgår också att när kommunen lämnar bidrag till enskild barnomsorg skall detta göras med ett belopp per barn som överensstämmer med kommunens budgetkostnad per barn i motsvarande verksamhet. Beloppet ska grunda sig på kommunens budget för det kommande budgetåret och beslutas före kalenderårets början. För ett barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd skall kommunen, utöver grundbeloppet, betala ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet ska endast avse ersättning för extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den vanliga undervisningen.

Omfattning av enskild barnomsorg i Orust kommun

I Orust kommun finns för närvarande en föräldrakooperativ förskola som drivs som ekonomisk förening. Dessutom finns i kommunen två fristående grundskolor som också bedriver enskild barnomsorg med inriktning på Waldorf- respektive Montessoriepedagogik. De fristående skolorna drivs som ekonomiska föreningar.

Från och med höstterminen 2010 får den enskilda barnomsorgen i Orust kommun även bedriva allmän förskola för 3-5 åringar. Verksamheten skall omfatta 15 timmar/vecka eller minst 525 timmar/år.

Ansökan om bidrag för enskilt drivna förskolor, fritidshem och förskoleklass samt pedagogisk omsorg

Enligt 2 a kap. 13 § Skollagen ska kommunen där verksamheten bedrivs med god kvalitet och säkerhet samt uppfyller de krav som anges i 2 a kap. 3 § Skollagen godkännas av Barn- och utbildningsnämnden.

Ansökan om kommunalt bidrag för enskild barnomsorg skall lämnas in till kommunen för handläggning/analys samt beredning inför det politiska beslutet. Inlämningen behöver därför göras i god tid innan den planerade verksamheten beräknas starta. I ansökan skall det framgå hur den enskilda verksamheten utifrån kvalité och säkerhet planerar att driva verksamheten så att kommunen kan godkänna en etablering.

Ansökan om bidrag ställs till Barn- och utbildningsnämnden

- Ansökan ska innehålla namn på bolaget, förening eller organisation samt huvudman för verksamheten.
- Till ansökan skall bifogas aktuellt bolags- eller annat organisationsbevis med uppgift om organisationsnummer, firmaadress, firmatecknare, bolagsordning, F-skattebevis samt likviditetsbudget för första verksamhetsåret.
- Namn på kontaktperson skall bifogas ansökan.

Adress för etablering

- Den föreslagna lokalen/lokaler där barnen ska vistas ska beskrivas med hjälp av ritningar. Även utemiljön ska beskrivas. Intyg om att räddningstjänsten eller motsvarande gjort en inspektion som innefattar säkerhet vid brand ska biläggas.
- Lokaler ska vara ändamålsenliga. Detta kontrolleras av barn- och utbildningsförvaltningen genom besök.
- Om lokalfrågan inte är löst vid ansökningstillfället, kan ansökan beviljas under förutsättning att ansökan kompletteras när lokaler är bestämda. Inspektion sker efter komplettering.
- Om verksamheten ska flyttas till andra lokaler krävs ett nytt godkännande.

Kommunens villkor för att driva enskild barnomsorgsverksamhet

Följande villkor skall vara uppfyllda

- Verksamheten skall bedrivas i enlighet med de kvalitetskrav som är reglerade i Skollagen, Skolverkets allmänna råd om kvalitet i förskolan samt de regler kommunen fastställer för verksamheten.

- Vägledande för verksamheten i de enskilt drivna förskolorna skall vara Läroplan för förskolan, Lpfö98, och Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94.
- Verksamheten ska vara öppen för alla barn som har rätt till förskola/fritidshem. Anordnaren får inte vägra någon plats, om det inte finns särskilda skäl till detta med hänsyn till verksamhetens art eller omfattning. Barn till förvärvsarbetande, studerande, föräldralediga eller arbetslösa/permitterade samt barn i behov av särskilt stöd har därmed rätt till en plats.
- Barn som avses i Skollagen 2a kap 9 § placeras i verksamheten i samråd med kommunen.
- Huvudmannen ansvarar för att verksamheten bedrivs i för ändamålet lämpliga och av berörda myndigheter godkända lokaler.
- Huvudman som är fysisk person ska ha registrerad firma och F-skattsedel för verksamheten.
- Huvudman som är juridisk person ska ha behörig ställföreträdare (styrelse/firmatecknare) och F-skattsedel för verksamheten.
- Den enskilde anordnaren skall vara huvudman för verksamheten och därmed ha det rättsliga och ekonomiska ansvaret för verksamheten samt arbetsgivaransvaret för personalen. Huvudmannen svarar därmed för att anställnings- och arbetsmiljövillkor uppfylls enligt gällande lagstiftning (t.ex. lagen om anställningsskydd, arbetsmiljölagen samt gällande kollektivavtal angående löne- och anställningsvillkor).
- Av personalen vid den enskilda förskolan och fritidshemmet måste minst en person per avdelning vara pedagogiskt högskoleutbildad med inriktning förskola, förskollärare eller fritidspedagog. Denne skall ha ett övergripande pedagogiskt ansvar för verksamheten.
- Ledningen av förskolan ska beskrivas, liksom plan för kompetensutveckling. Den person som har det övergripande pedagogiska ansvaret ska beskriva sin kompetens samt hur styrning och ledning ska bedrivas.
- Huvudmannen ansvarar för att skyldigheter enligt lagen om registerkontroll av personal uppfylls med utdrag från belastningsregistret.
- Huvudmannen skall kontinuerligt följa upp och utvärdera den egna verksamheten.
- Kommunen, genom dess barn- och utbildningsnämnd, skall fortlöpande utöva tillsyn/inspektion över verksamheten. Huvudmannen är skyldig att förbereda sig enligt de riktlinjer och frågor som kommunen beslutar om samt medverka till att kommunen kan fullgöra sin uppgift.

- Huvudmannen skall kontinuerligt fullfölja de krav på redovisning som kommunen ställer.
- Huvudmannen skall på ett för kommunen tillfredsställande sätt i sina stadgar redovisa formerna för reglering av tillgångar och skulder vid en eventuell avveckling.
- Om enskild verksamhet helt eller till väsentlig del ändras eller flyttas, ska beslutet om godkännande upphävas. Om huvudmannen avser att fortsätta den ändrade eller flyttade verksamheten måste ett nytt godkännande sökas.

Verksamhetsbeskrivning

- Verksamheten skall, utifrån ett barnperspektiv, beskrivas till sin form och sitt innehåll. Beskrivningen ska innehålla koppling till relevant lagstiftning, Barnkonventionen, läroplan och relevanta styrdokument.
- Ansökan ska beskriva pedagogisk inriktning och kvalité ur ett barn- och föräldraperspektiv.
- Ansökan ska beskriva hur handlingsplaner/rutinbeskrivningar ska utarbetas och tillämpas.
- Vad det gäller lokalerna skall bifogas kopia av byggnadslov, ritningar, inklusive yttrande/godkännande från Räddningstjänsten.
- Beviljat tillstånd kräver att verksamheten startar vid den tidpunkt som barn- och utbildningsnämndens beslut anger. Skulle verksamheten inte starta som planerats skall huvudmannen anmäla detta till nämnden. Efter ett år är tillståndet förverkat och huvudmannen måste söka nytt tillstånd för att få starta verksamhet.

Budget och verksamhetsplan

För varje enskild barnomsorg skall en budget och en verksamhetsplan upprättas och inlämnas till kommunen senast den 1 april året innan det kalenderår som budgeten omfattar.

För nystartad enskild barnomsorg skall budgeten omfatta tiden från verksamhetens start till årets slut samt det följande kalenderåret.

Verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse

Verksamhetsberättelse jämte bokslut och revisionsberättelse skall för varje verksamhetsår inlämnas till kommunen före den 1 april påföljande år.

Verksamhetsberättelsen skall följa den mall som upprättas för barn- och utbildningsnämndens egna verksamheter.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. (SFS 1997:702) omfattas även förskole- och fritidshemsverksamhet. Förordningen omfattar dock inte enskild verksamhet, men kommunen ställer detta krav på den enskilda verksamheten som är etablerad i kommunen. Kvalitetsredovisning skall inlämnas till kommunen senast den 30 augusti för föregående läsår.

Föräldraavgift

Orust kommun tillämpar maxtaxa i förskole- och fritidshemsverksamhet fr.o.m. den 1 januari 2002. Detta gäller även den enskilda barnomsorgen.

Avgifterna i den kommunala barnomsorgen följer de av riksdagen fastställda nivåerna. Om den enskilda barnomsorgen vill tillämpa en lägre taxa, men med bibehållna nivåer, är detta möjligt. Den kommunala ersättningen kompenserar inte detta.

För barn som deltar i allmän förskola för 3-5 åringar skall reducering av föräldraavgiften ske.

Huvudmannen har rätt att utifrån ovanstående fastställa föräldraavgiftens storlek. De föräldraavgifter som tas ut skall användas till driften av den enskilda barnomsorgen.

Kö- och placeringsprinciper

Huvudmannen ansvarar för rekrytering av barn från egen kö, om inte annan överenskommelse träffats. Principerna för rekryteringen skall finnas beskrivna i huvudmannens stadgar.

Barn i kommunal barnomsorg med syskon i enskild barnomsorg har syskonrabatt som om alla syskonen skulle ha kommunal barnomsorg.

Bidrag till enskild barnomsorg

Efter godkännande av barn- och utbildningsnämnden är huvudmannen för enskild barnomsorg berättigad till bidrag för sin verksamhet. Bidraget är uppdelat i:

Grundbelopp:

- Undervisning (omsorg och pedagogisk verksamhet för förskola och fritidshem)
- Läromedel och utrustning (pedagogiskt material och utrustning lek och lärmaterial för förskola och fritidshem)
- Måltider
- Administration (en schablon på 3 %)
- Moms (en schablon på 6 %)
- Lokalkostnader (baserat på kommunens genomsnittskostnad eller i undantagsfall den fristående skolans faktiska kostnader)

Tilläggsbelopp:

- För ett barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver grundbeloppet, betala ett tilläggsbelopp.
- Tilläggsbeloppet ska endast avse ersättning för extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den vanliga undervisningen.

För att vara berättigad till dessa bidrag skall huvudmannen uppfylla kraven som framgår av Skollagen samt de krav som framgår av avsnittet ”Kommunens villkor för att driva enskild barnomsorgsverksamhet”

Dessutom skall:

- de barn som är bidragsberättigade vara inskrivna och utnyttja sin förskoleplats
- det finnas en överenskommelse med föräldrarna om barnens vistelsetider
- förskolan ha öppettider om minst 10 timmar per dag varje vardag (måndag-fredag) under hela året
- fritidshem ha öppettider om minst 5 timmar per dag varje dag (måndag – fredag)
- barnen få erforderligt antal måltider i förhållande till den tid de vistas i förskolan/fritidshemmet
- huvudmannen ha tecknat försäkringar i erforderlig omfattning för barn (eventuell komplettering till kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring), personal, lokaler samt för föräldrar som eventuellt utför arbete i verksamheten.

Bidrag utbetalas för barn med dokumenterat omsorgsbehov, d.v.s. barn, som är inskrivna i förskolan/fritidshemmet på grund av föräldrarnas förvärvsarbete eller studier. Barnet skall inte vara yngre än 12 månader.

Bidrag utbetalas även för barn i åldern 1-5 år, vars förälder är arbetslös/permitterad eller föräldraledig. Förskoleverksamheten omfattar i dessa fall minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

För barn i fritidshem, vars förälder är arbetslös/permitterad, utbetalas driftbidrag under tre månader.

Bidrag utbetalas inte för inskrivna barn som eventuellt är folkbokförda i annan kommun. I de fall den enskilda barnomsorgen tar emot barn från annan kommun får huvudmannen kommunicera med den kommunen.

Som underlag för beräkning av bidragets storlek skall huvudmannen varje månad lämna uppgift om antalet inskrivna barn och barnens ålder. Utbetalning av bidrag sker månadsvis i förskott. Månaden efter görs en avräkning mellan preliminärt utbetalt bidrag och faktisk verksamhetsomfattning.

Bidragens storlek fastställs årligen av barn- och utbildningsnämnden i anslutning till att nämnden fastställer sin egen budget.

För 6-åringar som börjar i kommunal förskoleklass eller i kommunal skola, sker reglering av bidraget i augusti månad.

Kvalitetssäkrande åtgärder

Barn- och utbildningsnämnden beslutar om fördelningsprincip avseende det särskilda bidraget för kvalitetssäkrande åtgärder. Den enskilda barnomsorgen omfattas av bidraget på samma grunder som den kommunala barnomsorgen. Bidraget ska i första hand användas för att säkerställa och öka kvaliteten i verksamheten genom att öka personaltätheten i barngrupperna. Bidraget kan även användas för riktad kompetensutveckling för personalen.

Barn i behov av särskilt stöd enligt Skollagen 2a kap. 9 §

För ett barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska kommunen, utöver grundbeloppet, betala ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet ska endast avse ersättning för extraordinära stödåtgärder som inte har koppling till den vanliga undervisningen.

Särskilt stöd kan betalas ut till enskild barnomsorg under förutsättning av att en bedömning av behovet gjorts efter samma principer som inom kommunal barnomsorg. En sådan bedömning förutsätter samtycke från barnets föräldrar.

Kompetensutveckling

Personalen i den enskilda barnomsorgen skall ges möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att deras yrkeskompetens skall kunna upprätthållas och utvecklas. Den enskilda verksamhetens personal erbjuds möjlighet att i mån av plats och till självkostnadspris delta i delar av den kompetensutveckling som anordnas för kommunens barnomsorgspersonal.

Tystnadsplikt

Huvudmannen ansvarar för att personalen i den enskilda barnomsorgen följer bestämmelser om tystnadsplikt som gäller enligt Sekretesslagen 7 kap. 9 § samt Skollagen 2a kap. 18 §. Huvudmannen har skyldighet att hålla handlingar, som rör enskilds personliga förhållanden, i säkert förvar och skydda dem från obehörig insyn.

Anmälningsskyldighet

Huvudmannen och anställd personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till social myndighet om misstanke finns att barn far illa. (Socialtjänstlagen 14 kap. 1 §).

Verksamhetsförändringar

Om verksamheten helt eller till väsentlig del ändras eller flyttas skall nytt godkännande sökas hos barn- och utbildningsnämnden. Om en avveckling av verksamheten planeras skall barn- och utbildningsnämnden informeras.

Verksamhet som upphör

Om det konstateras något missförhållande i verksamheten kommer kommunen att förelägga huvudmannen att avhjälpa missförhållandet inom av kommunen angiven tid. Om missförhållandet är allvarligt och kommunens föreläggande inte följs får kommunen återkalla godkännandet. (Skollagen 2a kap. 16 §)

Eventuellt ekonomiskt överskott återbetalas till kommunen i den del som kan anses motsvara utbetalda bidrag.

